‘Natuurgehalte’ in de stad floreert

Bijen profiteren van biodiversiteit in de stad

Het is lang niet zo slecht gesteld met het ‘natuurgehalte’ in de versteende stedelijke omgeving als men voorheen dacht. Dat blijkt uit het feit dat bijenvolken veel meer en betere honing produceren in de stad dan op het platteland, een revolutionaire ontdekking uit 2009 door Parijse imker Jean Paucton. Hij houdt bijen op het dak van de Parijse opera. Ook bleek onlangs uit onderzoek dat de waterkwaliteit in de stad prima is. Wateren in de stad bevatten evenveel biodiversiteit als watertjes op het platteland.

Auteurs: Ruud Jacobs en Karlijn Raats

Terwijl de bijenvolken op het platteland veel vroeger in het jaar minder te eten hebben dan vroeger het geval was, doen de honingmakers in de stad het steeds beter. Dat is namelijk niet alleen duidelijk het geval in Parijs, maar ook in Amsterdam.

Het is de taak van de Parijse groendienst om de bijenbomen extra goed te verzorgen en beschermen

De Imker van de Opéra

Onlangs verscheen imker Jean Paucton (76) in de media: hij houdt vijf bijenkorven op het dak van de Opéra in Parijs. Zijn bijen produceren veel meer en betere honing in de stad dan bijen op het platteland, waar steeds meer een monocultuur van mais en zonnebloemen is ontstaan. "In Parijs produceren mijn bijen 100 kilo per jaar per korf, maar in mijn woonplaats Coignières of op het platteland in la Creuse is dat slechts 20 kilo per korf per jaar. In de stad is de biodiversiteit groter, waardoor het bijendieet daar een stuk voedzamer is. Maar ook laten imkers sinds een tiental jaren hun bijen geen gebruik meer maken van de stuifmeel van zonnebloemen op het Franse platteland, want door de bestrijdingsmiddelen in de productie van zonnebloemen is de kwaliteit van de honing slechter: er zit geen lood of dioxine in", zo legt Paucton uit. "In de stad zijn de 'bijenbomen' uitgeroepen tot beschermde soorten. Het is de taak van de Parijse groendienst om de bomen, zoals kastanje, linde, kers en de sophora extra goed te verzorgen en beschermen."

In de Haarlemmermeer is er na het fruit voor de bijen echt niks meer binnen te halen

Honing uit Amsterdam

Imker Ries Hoogendoorn (71) en voorzitter van de Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt (AVBB), bevestigt het verhaal van Jean Paucton over de steeds grotere diversiteit aan planten in de stad: "In de stad zie je steeds meer lang doorbloeiende beplanting staan, zoals bijvoorbeeld wintervooltjes en winterheide. Op het platteland is dat al lang niet meer het geval. Voorheen moest ik om voldoende honing te krijgen met mijn bijen de stad uit naar het fruit en het koolzaad. Tegenwoordig blijven de bijen gewoon hier op het bijenpark in tuindorp Osdorp. De kwaliteit van de honing is nu beter en ook blijven er meer bijen over. Tegenwoordig heb je in de stad veel langer een vitale en gezondere bij dan op het platteland. Door alle cultuurgewassen is daar de mix en hoeveelheid stuifmeel gewoon veel minder geworden. Vergelijk het maar met jezelf. Als je alleen maar brood eet blijf je wel in leven, maar met diversiteit in voeding heb je nu eenmaal meer weerstand."

Volgens de stadsimker worden bovendien de bermen in het buitengebied door Rijkswaterstaat zeer regelmatig gemaaid. "En bleven ze daar nu maar vanaf. In de Haarlemmermeer is er na het fruit voor de bijen echt niks meer binnen te halen."

Hoogendoorn ziet door de aanleg van steeds meer dak- en geveltuinen in de stad nog meer kansen voor zijn bijenvolken ontstaan. "Vanuit mijn huis kijk ik zelf uit op een dak van de brandweerkazerne en een sportcomplex en daar zijn nu ook daktuinen aangelegd. Zeker, al dat groen en ook die grote plantenbakken juich ik toe. En zeker als ze ook nog eens de juiste beplanting gebruiken. Maar het is niet alleen goed voor bijen, ook voor andere insecten zoals vlinders is het goede zaak dat er meer groen in de stad komt."

Gemiddeld was het verharde oppervlak van het gebied dertig procent en de waterkwaliteit had daar niet onder te lijden

Je kunt het dak op!

Op het bijenpark in Osdorp staan momenteel zo'n honderd bijenvolken. "Het aantal nieuwe imkers hier in de stad neemt de laatste jaren weer toe en met deze nieuwe instroom kunnen we het ledenverlies door het stoppen van oude imkers goed opvangen. We zitten nu op 45 leden en dat aantal is de laatste jaren gelijk gebleven.

Ries Hoogendoorn